

Våra rum 2.0

2024-2026

Samverkan för gestaltad livsmiljö
i våra offentliga rum

*En vision ges
fysisk form.*

*Formen påverkar
våra liv och vår
miljö = gestaltad
livsmiljö.*

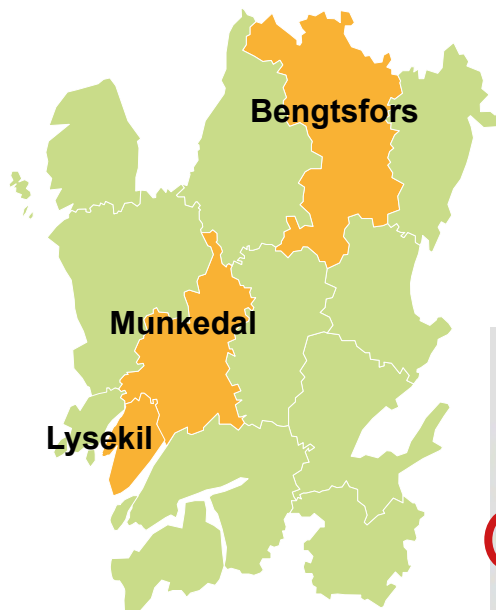
Våra rum 2.0

Sammanfattning

Projektet Våra rum 2.0 handlar om hur kommuner och invånare tillsammans kan utforma de gemensamma livsmiljöerna på en plats eller ort.

Projektet drivs av Fyrbodals kommunalförbund i samarbete med Bengtsfors, Munkedals och Lysekils kommuner i Västra Götalandsregionen. Målet är att förbättra det interna samarbetet i kommunerna, mellan olika förvaltningar, och att utveckla strukturer för dialog och samverkan med invånarna.

Huvudmålet är att förbättra invånarnas livsmiljöer enligt politiken för Gestaltad livsmiljö, med fokus på barnrätt och hållbarhet. Invånarnas behov och idéer kommer att påverka utformandet av konkreta förslag som till slut sätts i en handlingsplan som avslutar projektet. Kommunerna själva ansvarar för att förverkliga hela eller delar av handlingsplanen efter projektets slut.

”Ambitionen är ett samhällsbygge som sätter människan i centrum, där fler ska få leva och bo i inkluderande, väl gestaltade och långsiktigt hållbara miljöer.” Politik för gestaltad livsmiljö (regeringen.se)

Vägledande lagstiftning och politiska mål

Våra Rum 2.0 utgår från Barnkonventionen. I projektet betonas bland annat barnets rätt till delaktighet och inflytande, rätten att delta i kulturlivet och handlar om att stärka barnens utveckling genom kreativt skapande.

Gestaltad livsmiljö handlar om att inkludera barn och unga i utvecklingen av deras omgivning, som parker, torg, lekplatser, skolor med mera. Målet är att skapa miljöer som är tillgängliga, trygga och vackra, och där alla känner sig delaktiga.

Agenda 2030 lägger fokus på hållbarhet och jämställdhet, särskilt genom de mål som handlar om hälsa, jämställdhet och hållbara städer.

Bakgrund

Våra rum 2.0 bygger på pilotprojektet Våra Rum – samverkan för gestaltad livsmiljö, vilket pågick 2021-2023 med Orust, Sotenäs, Mellerud och Vänersborg som medverkande kommuner. Pilotprojektets mål var att utveckla en kommunal samverkansmodell för

stads- och landsbygdsutvecklingsprojekt, på offentliga platser som är viktiga för invånarna. Våra rum 2.0 är en fortsättning och vidareutveckling av pilotprojektet.

Syfte

Våra rum 2.0 ska ge kommunerna kunskap om hur de kan arbeta med att förbättra livsmiljön och hur invånarna kan bli delaktiga i och få inflytande över arbetet. Dialogerna med invånarna är en viktig del av projektets demokratiska mål. Modellen syftar till att stötta lokala platsutvecklingsprojekt, som exempelvis utveckling av mötesplatser, anläggandet av offentliga konstverk eller utvecklandet av nya samarbeten.

Tvärsektoriell/tvärprofessionell samverkan

Det är viktigt att många olika kompetenser och perspektiv i en kommun får ingå i och påverka projektets utveckling för att utveckla bättre samhällsplanering och platser. Då blir slutresultatet bättre och risken för att man behöver göra om det som inte blev bra minskar. Det handlar om olika professioner inom till exempel

FN:s konvention om barnets rättigheter går hand i hand med politiken för gestaltad livsmiljö. Båda vill stärka barnens

samhällsbyggnad såsom fysiska planerare, folkhälsa, ekologisk och social hållbarhet. Men även inom utbildning och inte minst kultur och fritid då konstnärlig kompetens och kreativitet är en särskilt viktig del i det här projektet. Det är också av avgörande vikt för projektets framgång att en kommunikatör ingår i projektgruppen så att invånarna får en reell möjlighet att nås av information om projektet och ta chansen att medverka.

Invånardialog

Invånarna ska få vara med och påverka projektet genom dialoger, workshopar och samtal. Barn och ungas perspektiv är extra viktigt, eftersom deras uppväxtmiljö påverkar deras liv, både i nuet och i framtiden. Projektet ska skapa möjligheter för unga att delta, uttrycka sina åsikter och påverka projektets utveckling.

Agilt förhållningssätt

Projektet är flexibelt och anpassar sig efter de behov och idéer som dyker upp under arbetets gång. Det handlar om att lyssna på olika åsikter och vara beredd

på förändringar för att använda resurserna på bästa sätt.

Övergripande mål

Projektets övergripande mål utgår från Västra Götalandsregionens kulturstrategi för 2024–2027, med fokus på två huvudområden: ”Vidgat deltagande” och ”Konstnärligt skapande”.

- Vidgat deltagande handlar om att nå många olika invånare, såväl vuxna som barn och unga, med en särskild målsättning att nå dem som inte brukar vara delaktiga eller som inte tror att de är viktiga. I arbetet med barn och unga vill projektet stärka barnens rättigheter och inkludera deras perspektiv i utvecklingen av deras närmiljö. Kommunerna ska skapa strukturer för att samla invånarnas åsikter genom dialogsamtal och kreativa workshopar för att driva projektet framåt. Invånarna ska ges möjlighet att delta och påverka sin miljö, vilket i längden kan skapa stolthet över den plats de har varit med att utforma.
- Konstnärligt skapande används som metod i arbetet

röst i arbete med platsutveckling och inkludera barn och unga i utvecklingsprocesser kring deras närmiljö i ett tidigt stadium.

med att låta invånarna uttrycka sina åsikter. Målet är att kommunerna ska bli bättre på att arbeta med barnkonventionen, ge barn och unga mer insyn i sina rättigheter och möjliggöra deras deltagande i samhällsutvecklingen. De kreativa metoder som används i projektet förväntas ge nyskapande lösningar och därmed bidra till en bättre utveckling av de valda platserna. Konstnärlig kompetens ska därför tillföras i de lokala projektgrupperna som en extra resurs vid behov.

Projektmål

- Öka samverkan mellan kommunens organisation, invånare och lokala aktörer
- Skapa bättre förutsättningar för gestaltad livsmiljö och medskapande i kommunerna
- Utveckla kompetens inom barnrätt, hållbarhet och gestaltad livsmiljö
- Främja samarbete mellan Fyrbodals kommunalförbund, kommuner, invånare och aktörer i lokalsamhället

Hur når vi målen?

1. Stödja kommunernas arbete med gestaltad livsmiljö och öka invånarnas delaktighet
2. Synliggöra projektet för invånarna på ett välkomnande sätt
3. Integrera konst och kultur i det pågående projektarbetet, både med kompetens till de lokala projektgrupperna och som metod i dialogarbetet
4. Uppmuntra och kanalisera lokalsamhällets initiativ genom dialoger och medskapande processer
5. Erbjud kompetensutveckling inom barnrätt, hållbarhet och gestaltad livsmiljö
6. Utforma en handlingsplan inför genomförandefasen efter projektets slut samt ge rådgivning kring utökad finansiering

Barnrättsperspektivet utgör en stor del i projektmålet att gynna nyskapande, där konstnärligt skapande som metod är en nyckel

Projektets delmål – de medverkande kommunernas projektidéer

Bengtsfors kommun: Majberget

I Bengtsfors kommun har man valt att fokusera på utveckling av Majberget, en kulturhistorisk plats i centrala Bengtsfors, för att skapa en mötesplats och ett attraktivt besöksmål för alla åldrar och samhällsgrupper. Projektet syftar till att inkludera invånare, särskilt barn och unga, i att ta fram genomförbara idéer för att göra Majberget mer trivsamt, funktionellt och tillgängligt. Detta ska göras genom invånardialog och workshops.

Det långsiktiga målet är att stärka invånarnas stolthet över Majberget och öka dess kännedom som ett kulturellt besöksmål. Det lokala projektarbetet sker i samarbete redan från start mellan kommunens tjänstepersoner och Bengtsforstraktens hembygdsförening och Halmens hus.

Lysekils kommun: Brastad

Målet med projektet ”Våra Rum 2.0” i Brastad är att skapa en eller flera trygga och inkluderande mötesplatser som uppmuntrar till aktivitet och inkluderar konstnärlig gestaltning. Projektet syftar till att förbättra Brastad som plats för både boende och besökare, genom en aktiv dialog med dem som bor på orten, föreningsliv och företag.

Genom projektet hoppas man också kunna stötta lokala organisationer som vill driva förändringsarbete tillsammans med kommunen. På lång sikt strävar projektet mot att bidra till kommunens vision om ett levande samhälle året runt och att ge barn och unga framtidstro i Brastad.

Munkedals kommun: Hedekas

Centrumutveckling Hedekas, Munkedals kommun
Tillsammans med Hedekas invånare vill Munkedals kommun utveckla Hedekas centrum och göra det mer trivsamt, inbjudande och funktionellt. Hedekas har ett starkt samhällsengagemang och aktiva föreningar.

för att få barnen att uttrycka sina egna åsikter, och där barnets yttrande-frihet skall få utrymme i hela processen.

Kommunen vill samarbeta med dessa föreningar samt med invånare, näringsidkare och skolan för att genomföra projektet. Tidigare dialoger med invånarna har visat på önskemål om bland annat ett grönare och mer levande centrum, bättre lekplatser och cykelvägar, fler parkbänkar och sociala mötesplatser. Genom dialog och workshopar med invånarna vill kommunen få veta vad invånarna tänker och känner kring Hedekas idag och samverka mer på olika sätt som gynnar alla parter. Barnens perspektiv, gemenskap i samhället och ökad trivsel har ett särskilt fokus i projektet.

Vikten av ett ambitiöst kommunikationsarbete

Kommunikationsarbetet inom projektet Våra Rum 2.0 är avgörande för att säkerställa att projektets övergripande mål om ”vidgat deltagande” uppnås. Den externa kommunikationen behöver genomföras på ett effektivt och inkluderande sätt för att engagera också de invånare som inte själva söker sig till kommunens egna kommunikationsplattformar. Den interna kommunikationen är lika viktig för projektets framdrift och effektivitet.

Erfarenheter från pilotprojektet pekar på stora skillnader i måluppfyllelsen utifrån de kommunikativa insatserna i de olika kommunerna. Med rätt insatser kan projektet nå en bredare grupp av invånare, engagera fler i utvecklingsprocessen och säkerställa att dialogen verkligen representerar hela samhället. Med bristfällig kommunikation nås få medverkande invånare.

Fyrbodals kommunalförbund bidrar med förbundsövergripande kommunikationsinsatser.

Ledande styrdokument för projektet

Politik för gestaltad livsmiljö

Barnkonventionen - Barnombudsmannen

*Agenda 2030 | Mål 11 | Hållbara städer och samhällen
- Regeringen.se*

Fyrbodalsmodellen

Fyrbodals verksamhetsplan 2024- 2026

RUS 2021-2030

Kulturstrategi 2024-2027

VGR:s miljömål 2030

Projektet har även stöd i styrdokument från berörda

*Målet med projektet är att skapa ett bra samhälle för alla och som är hållbart på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt sätt. Arbetet utgår från Agenda 2030 och särskilt följande mål:
Mål 3: Hälsa och välbefinnande
Mål 5: Jämställdhet
Mål 11: Hållbara städer och samhällen.*

Kontaktpersoner:

Anna S Elfström, projektledare
och processledare samverkan,
anna.s.elfstrom@fyrbodal.se,
0522-44 08 46

Alice Hultdin, processledare
dialogarbete, alice.hultdin@
fyrbodal.se, 0522-44 08 59

Läs mer på vår hemsida:
fyrbodal.se/vara-rum-2-0/

